Súd:	Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka:	5P/9/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5614200979
Dátum vydania rozhodnutia:	19. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Juraj Lukáč
ECLI:	ECLI:SK:OSLM:2014:5614200979.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletého I. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov: matky L. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. XXX a otca I. Y., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. XXX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ú. V. L. B. N. T. D. L. Ú. V. L. L. L. S., za účasti starej matky B. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. XXX, o návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, takto

r o z h o d o l :

Vyhlasuje sa, že Okresný súd Liptovský Mikuláš n e m á p r á v o m o c konať vo veci.

Konanie sa z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

V konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 5P/23/2013 bola predmetom úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému I. Y., nar. XX. XX. XXXX. Na pojednávaní dňa 23. 01. 2014 otec maloletého dieťaťa navrhol, aby maloletý I. bol zverený do starostlivosti jeho starej matky B. Y., ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 23. 01. 2014 bol návrh otca na zverenie maloletého I. Y., nar. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky vylúčený na samostatné konanie.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 23. 01. 2014, sp. zn. 5P/23/2013 súd zveril maloletého I. Y., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa podľa § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa od 15. 05. 2013. Z odôvodnenia rozhodnutia bolo zistené, že matka maloletého žije s maloletým I. v Českej republike. Spoločnú domácnosť s otcom viedli do apríla 2013 a ukončila ju z dôvodu domáceho násilia v rodine. V čase rozhodovania súdu bola na rodičovskej dovolenke. Požiadala o príspevky do doby 4 rokov veku dieťaťa. V spoločnej domácnosti žije so svojimi 3 deťmi vrátane maloletého I.. I. do škôlky nechodí. Matke je v Českej republike vyplácaný invalidný dôchodok, od 1. 9. 2013 jej bol priznaný príspevok na živobytie, od 1. 12. 2013 jej bol zvýšený doplatok na bývanie. Matka vybavuje mal. I. české štátne občianstvo.

Podľa čl. 1 ods. 1, 2 a 3 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností:

Toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na:

a) rozvod, rozluku alebo anulovania manželstva;

b) nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

Záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b) sa môžu týkať najmä:

a) opatrovníckeho práva a práva styku s dieťaťom;

b) opatrovníctva, poručníctva alebo podobných inštitútov;

c) určenia a úloh osôb alebo subjektov, ktoré sú zodpovedné za osobu dieťaťa alebo jeho majetok, ktoré dieťa zastupujú alebo mu pomáhajú;

d) umiestnenia dieťaťa do pestúnskej starostlivosti alebo do zariadenia starostlivosti o dieťa;

e) opatrení na ochranu dieťaťa týkajúcich sa správy, udržovania alebo nakladania s majetkom dieťaťa.

Toto nariadenie sa nevzťahuje na:

a) určenie alebo popretie rodičovstva;

b) rozhodnutia o osvojení, na opatrenia predchádzajúce osvojeniu alebo na vyhlásenie osvojenia za neplatné alebo na jeho zrušenie;

c) priezvisko a mená dieťaťa;

d) nadobudnutie plnej právnej spôsobilosti dieťaťa;

e) vyživovaciu povinnosť;

f) zverenecku správu alebo otázky dedenia;

g) opatrenia prijaté ako sankcia za trestné činy spáchané deťmi.

Podľa čl. 8 ods. 1, 2 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností:

Súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

Odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

Podľa čl. 12 ods. 3 písm. a/, b/ Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností:

Súdy členského štátu majú takisto právomoc v otázkach rodičovských práv a povinností aj v iných konaniach, ako sú konania uvedené v odseku 1, ak:

dieťa má vo vzťahu k tomuto členskému štátu podstatnú väzbu, najmä na základe skutočnosti, že jeden z nositeľov rodičovských práv a povinností má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte, alebo že dieťa je štátnym príslušníkom tohto štátu;

a

všetci účastníci konania prijali právomoc súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania, a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

Na základe vyššie uvedených skutočností a v súlade s citovanou právnou úpravou súd konanie zastavil z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienky konania a to nedostatku právomoci súdov SR na dané súdne konanie.

Nevyhnutnou podmienkou konania súdu v konkrétnej veci je jeho právomoc v tejto veci konať. Právomocou súdu je oprávnenie a povinnosť súdov riešiť otázky, ktoré zákon zveruje do jeho pôsobnosti. Nedostatok právomoci je neodstrániteľnou vadou konania, ktorá má za následok povinnosť súdu konanie vo veci zastaviť a po právoplatnosti rozhodnutia o zastavení konania vec postúpiť príslušnému orgánu, t. j. orgánu, ktorý má právomoc vo veci konať. V prípade, že nie je daná právomoc slovenského orgánu alebo súdu, súd vec po zastavení konania príslušnému orgánu nepostupuje.

Vzhľadom na to, že v danej veci mal maloletý I. v čase začatia konania o jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti obvyklý pobyt na území iného členského štátu ako štátu, ktorému bol doručený návrh, pre skúmanie právomoci procesného súdu je namieste aplikácia nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností. V prejednávanej veci nie je vylúčená pôsobnosť nariadenia v zmysle čl. 1 ods. 3

Vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorou je potrebné rozumieť aj zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby ako rodiča, je daná všeobecná právomoc súdu členského štátu, kde má dieťa obvyklý pobyt v čase začatia konania (čl. 8 ods. 1 nariadenia). Z obsahu spisového materiálu nepochybne vyplýva, že maloletý I. mal obvyklý pobyt v čase začatia konania o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti (dňa 23. 01. 2014) v Českej republike. Potvrdzuje to zápisnica o výsluchu matky maloletého dieťaťa pred dožiadaným súdom v Českej republike, podľa ktorej maloletý I. žije v spoločnej domácnosti s matkou a s jej ďalšími dvomi deťmi v Českej republike. Súd súčasne skúmal, či v prejednávanej veci neprichádza do úvahy právomoc súdu Slovenskej republiky na základe dohody účastníkov o právomoci (čl. 12 ods. 3 nariadenia). Prvá podmienka (pod písm. a/ nariadenia) je nepochybne splnená. Maloletý I. má podstatnú väzbu k Slovenskej republike, keďže tu má obvyklý pobyt jeho otec. Ďalšou z kumulatívne stanovených podmienok (písm. b/ nariadenia), ktoré musia byť splnené súčasne je skutočnosť, že všetci účastníci konania prijali právomoc súdu SR a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa. Súd nemal preukázané naplnenie podmienky, že právomoc súdu SR prejednať a rozhodnúť danú vec je v najlepšom záujme dieťaťa. Súd pri skúmaní tejto podmienky prihliadol na mieru začlenenia maloletého do sociálneho a rodinného prostredia v Českej republike. V Českej republike má maloletý I. vytvorené rodinné väzby, keďže žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá mu poskytuje osobnú starostlivosť, ako aj s jej dvomi ďalšími synmi. Matke bol v Českej republike priznaný príspevok na živobytie počnúc mesiacom september 2013, rovnako poplatok za sociálnu službu uhradila už v mesiaci september 2013, z čoho možno usudzovať, že minimálne od uvedenej doby matka žije s dieťaťom v Českej republike. Tiež nemožno prehliadnuť skutočnosť, že matka vybavuje dieťaťu štátne občianstvo ČR. Navyše matka opustila spoločnú domácnosť vedenú s otcom z dôvodu domáceho násilia v rodine. S poukazom na uvedené skutkové zistenia súd pri skúmaní uvedeného kritéria (záujem dieťaťa). prihliadol na trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu maloletého v Českej republike.

Keďže súd SR zistil, že podaný návrh na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky patrí do právomoci súdov Českej republiky, aj bez návrhu vyhlásil, že nemá právomoc konať vo veci.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je konaním, ktoré sa môže začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v štyroch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.